

Прогім

Хар тарыгыуыга кёре буйрукла берилгендире

КъМР-ни Башчысыны къуллугун болжаллы халда толтурган Юрий Кокос гражданданы пригмъа алыну кезиуле кер бардырланды. Анга тарыгыула эмда тилекле бла келгенлени асламысы жер-жерли самоуправленини айнытуу, жаммаат къоркъусулуктуну жалчытуу, граждандар обществовуну институттары бла байланыштыланы кеспиринден оюмларын бла предложениларын айтхандыла.

Битеу кёторюлген проблемалагъа кёре КъМР-ни Правительствоосуна тийишли мадрлар эгерге буюрулганды.

Жылны башындан бери Юрий Кокосха тарыгыулары эм тилеклери бла 215 адам келгенди. КъМР-ни Башчысыны къуллугун болжаллы халда толтурганны эмда Правительствоосуна пресс-службасы.

Жан аурттуу

Юрий Кокос Грозныйде терактны кезиуонде ёлгенлени юйюрлерине Къабарты-Малкъарны жаммауатыны атындан къайгы сёз бергенди

КъМР-ни Башчысыны къуллугун болжаллы халда толтурган Юрий Кокос Грозныйде теракт этилген жерде, аны хатасындан ёлгенге болганларына буюшу этип, Чечен Республиканы Башчысы Рамзан Кадировха къайгы сёз бергенди.

«КъМР-ни жаммауаты мыр бир одаманы ёлмонден саклар ючюн, кеспирин жанларын аймагдан полициячылары юйюрлери бла бирге буюшу этип, Ала болмасала эдиле, ондан да улуу палах тюшерге

болуук эди. Ол койсозлюкно къурагъанла жууук заманда тутулукларына эмда жазаларына тюберликлерине ишексиме», деп жазылды КъМР-ни Башчысы жиберген къайгы сёзде.

КъМР-ни Башчысыны къуллугун болжаллы халда толтурганны бла Правительствоосуна пресс-службасы.

Ачылыу

Адиюх элде – жангы школ

Алтынчы октябрде Адиюх элде байрам халда жангы школ ачылыганды. КъМР-ни Правительствоосуна Башчысыны орунбасары Руслан Фиров: «Бу къууанчылы кюн бек алгъа КъМР-ни Башчысыны къуллугун болжаллы халда толтурган Юрий Кокосун атындан алгъышлаганды. Андан сора ол былай айтханды: «Окъучулагъа,

ишге къатышханлары барысына да жорек ыразылыгъымы билдиреме, къурулушчулары къыйынларын эни белгилерге сюеме, сау болугъа. Къурулушуну кестевосун тилтир ючюн, шубо къуарлангъан эди да, ол да борун толтурганды».

КъМР-ни билим беруи, имлу эм жаш тёлону ишлери жаны бла министри Нина Емузова: «Школ-чу

Республиканы къурулуш эм жашу журт – коммуналыны мюлк министри Анзор Тутуков, Нальчик шахарны администрациясыны башчысы Мухамед Кодзиков, Адиюх элди администрациясыны башчысы Залимхан Кумыков да жыйылганды алгъышлагандыла. Жангы мектепни директору Замир Бегиев билим беруиде жетишиллени юсюенден айтханды: «Росейни бек иги жою школун деген эршиуде алчылары санына киргендире.

Мектам шёндого излемлеге келишеди. Кабинетле эркиндиле, хар биринде интерактивны къанга барды, химия, физика, информатика керекли оборудование бла жалгъызылгандыла. Улуу спорт залны къагында спорт форманы кирге ошу эм душ барды. Нина Емузова билдиргенге кёре, жууук заманда бассейнд да ачылыганды.

«Алгъаракъда Москвада бардырылгъан селектор кенешле, аслам эс садиклеге буюрул, школа аз ишлендиле, деп айтылгъан эди. Бизни республикада уа жангы школ салынды! Жууук айлада жети сабий мектеп да ачылыганды», дегенди Нина Емузова.

БАЙСЫЛЛАНЫ Марзият.

ата – аналагъа, битеу жаммауатха да бу иги ишди. Школ жаланда окъу учреждение угай, культура ара да болур деп ийнанбыз бу

ла, ата – анала, устазла бу школгъа сюйюп жоюросониле! Хар мында окъугъан сабий окъаманлени жетишилми берсин!» дегенди.

Билдирюу

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини депутатларыны эслерине

2014 жылда 9-чу октябрде Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоосуна ююнде Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини кезиуонден алгъа чакырылган жыйылыу болууду. Анда Къабарты-Малкъар Республиканы

Парламентини депутатлары Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысын айырыкъдыла.

Жыйылу 10.00 сагъатда башланаркъды.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

Жазылыу - 2015

Хурметли окъуучула!

2015 жылны биринчи жарымына «Заманга» жазылыу андан ары бардырылады.

Сиз ана тилибизде чыкъган газетте связны къайсы почта ёбломонде да жазылыуа болуукъсыз. Алты айга жазылыуу багысы 839 сом 88 какеди. Бу жумушну «до востребования» амаз бла жарашдырып, почтадан газетни кесигиз барып аласыз а, багысы 758 сом 76 какеди.

Бивни индексибиз - 51532

Къууанчылы ингир

Айырмалы устазланы къыйынларыны багысы чыгъарылганды

Ююнчо октябрде ГКЗ – да Устазын кюнине аталган байрам болганды. Анга КъМР-ни Парламентини эм Правительствоу келечилери да къатышгандыла.

Къабарты-Малкъарны Башчысыны къуллугун болжаллы халда толтурган Юрий Кокосуну президентини келечилери да къатышганды. Анда: «Профессионал байрамланы тизмесинде Устазын кюню эни жерни алады, нек дегенде адам улуну битеу жетишилленинде да педагог къыйыны барды. Буюн биз бизге жорек ыразылыгъыбызны билдиребиз.

Ангъайыбиз, республиканы бай монтул жашууанла жол бил ишлерю оюю бла барды, аны себепли бу мағаналы сферагъа аслам эс буребиз, билим беруиню кестевосун кёторюп, жангы позициялагъа чыгъаргъа, аны шёндого излемлеге келишдирге итинебиз. Билеме, мурагъыбиза жетерикбиз. Анга керекли культура эм тин

байлыгъыбыз, бек башу уа - ишлерин сюйген устазларыбыз бардыла», деп айттыла.

Окъутуу - чыгъармачылык ишди, анда жангы технология хайырландыла. «Билим беруидеген миллет проектни чегинде бек иги устазланы эршиулериде барды. Анда хорлагъанланы быйыл Росейни Президентини СКФО-да толу эркинликке келечилени аппараттарына КъМР-де Федерал инспектору Владимир Канунников эм КъМР-ни башчысыны кенешчиси Уналаны Аминат саугъалагъандыла.

Аланы санында Нальчик шахарны тогузууну номерли школуну малкъар тил бла литературдан устазы Созайланы Сакинат, Нальчикни алтынчы номерли школуну немис тилден устазы Тетуланы Люба, дагыда бу окъуу юйюно ингиллиз тилден устазы Герияланы Марина бар эдиле. Бу къууамда эм кючлюлеге сегиз адам айырылганды, алагъа аха саугъала федерал бюджетден берилгендиле.

Республикалы бюджетден аха саугъала алганданы санында Бызынгандан информатиканы устазы Аттоланы Алик, Наль-

Нальчикни тогузууну номерли школуну устазы Созайланы Сакинат да саугъаланганды.

чикни онтёртюнчо школуну башланган классыда устазы Османланы Татьяна, КъМР-ни Правительствоусуну Ыразылык къагытына тийишли болганданы ичинде Кёнделени экинчи

номерли школундан Доттуланы Зоя бла Нальчик шахарны администрациясыны оукулук жаны бла ёбломоню таматасы Шауаланы Ольга бар эдиле.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Хорлам

Нокаутха аударуу иги төреге айланганды

Белгили спортчубуз Туменланы Альберт 4-чу октябрде Канаданы Галифакс шахарында туюшоно къатыш тюрлюлерини UFC Fight Night турниринде бу жерли спортчубуз Мэтт Дуайер бла тюбегенди. Жерлешибиз бу туюшоде хорламгъа жетишгенни жорек ыразылыкъда билдиребиз. Сервешни биринчи раунда бошгъан Альберте иги төреге айланганды дерчады.

Тюбешуино юсюенден айтханда уа, биринчи минутлада жаша эхиси да, бир бирлерин сынагъанча этип, узакъдан бир-эки приём бардырылгандыла. Алай экинчи минутла уа Альберт алгъа бла канаданычыны бардырылганды. Ол жерге аугъанды.

Болсада ол туюшоно андан ары бардырып мурат этип, ёрге турганды. Альберт, аны сакълап турмай, экинчи да алгъа бла уруп, Дуайерни нокаутха жибергенди.

Тюбешу бир минут бла юч секунд бардырылганды. Бу Альбертни тутушууну UFC турниринде ююнчоно туюшоно эмда экинчи хорламы болганыны айттырды.

Турнирден сора Альберт андан хорлам сакълагъанлагъа, аны ююн къыйгыргъанлагъа барысына да ыразылыгъын айтханды. «Хар тюбешу да сынау береди. Мэтт Дуайер менден бийикди, аны эсте алып, жаруаланы алай бардыргъанбыз. Манга хорлам тежегенлеге жорек ыразылыгъы

мы билдирлик эдим. Ол мени андан да улуу хорламлагъа ёхтемлендирди», - дегенди Альберт бизге.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

ПРОХЛАДНАГЪА - 249 ЖЫЛ

Чууакъ кюн бла къонакъла байрамны бютюнда жарыкъ этгендиле

Прохладнагъаны 249-жыллыгъы, төреде болганыча, къууанчылы халда, той-ююнга бла, тепсеуле, жырла бла ёттенди. Кюн да чыгъаруук чыгъармай, шахарчылары байрам сезимлерине бютюнда себеплик этгенди.

Къууанчылы мероприятияла шахарны ара майданында бла культура дворецинде бардырылгандыла. Бери келген къонакълагъа ол кюн тюрлю – тюрлю кермючле къуаралгъан эдиле. Майданда суратла ишлеуленени къол усталаны сейрлик затлары. Алагъа кёпле сейрисингилерин жашыраламай

рин кёрюрге болуук эди: «Кавказкабель», «Велес-агро», ётмек бишириучо завод. Аны къылачладан жарашдырылгъан «ётмек терегин» къатында абаданла сабиле да суратха тюше эдиле.

Майданы баш жанында жаш тёлуге баскетбол ойнарга онг берилгенди. Ала алайда окуна къауым командалагъа ёбломон, ол амалны тире хайырланы башлагъан эдиле. Кесини къаруун сынарга сюйгенлени уа скандербек тутаргъа чакыргандыла. Жаш къызчыкыла окъуна, коле-ойна, къатыша эдиле анга.

Шахарны кюню хар жыл сайын

къараргандыла. Жаш тёлю да арха къалмазгъа кирешгенди. Шахарны билим беруи учреждениларында окъуу-аылгъа кермючю да болганды. Анда сабиле кеспери къоллары бла этген иллалуа, суратла, тюрлю-тюрлю сувенирле бар эдиле.

Арлякъда уа районуно ашазыкъ эм промышленность предриятияларыны стендле-

кент, байрам халда белгиленеди. Аны концерт программасыны аслам кесги Культураны дворецинде ётеди. Ары жыйылгандыла алгъышлуу сёлери бла шахар округуну эм районуно администрацияларыны башчылары Александр Бирюк бла Сергей Говоров шешгендиле. Эльбрус районуно атындан шахарчылары байрам бла район администрацияны

башчысы Малкъарланы Аслан да алгъышлагъан эди. Ызы бла республиканы Правительствоусуну Ыразылык къагытлары бла къауым предриятиени бла заводну ишчилери да саугъалангандыла.

Байрам программаны «Как на речке Малке» деген концерт бла башлагъандыла. Сабий жырлау-тепсеу ансамбле, классика му-

зыка, творчестволу коллективлени номерлери – аланы барына да дворецге жыйылгандыла улуу эс буруп къараргандыла. Сакнада, шахарны кесинден сора да, къп райондан келгенле да бар эдиле. Байрам программа ингирге дерби бардырылганды.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

Тюбешу

Абаданын халкы арасы кюнөне жораланып Нальчикни тепсеу залында Ветеранланы клубу жарык тюбешу болганды. Ары көп адам жыйылган эди. Шахары Култура бөлүмүно управлениасын башчысы Мадина Токкуева айтанга кёре, быллай жолугуулары ала сагынылган организация бла бирге хар жыл сайын кзурашдырадыла.

Жаш төлүгө юлгө кёргюзте

«Единая Россия» партияны КьМР-де бөлүмүно толтуруучу комитетини таматасы Татьяна Канунникова, шахарны социальный арасыны башчысы Зюру Бейтуганов да жыйылганын бу огурну байрам бла аягылашгандыла. Таматала, жаш төлүгө не жаны бла да юлгө болганын черте, мындан арысында да алагда саулук, насип тежегенди.

Нальчикни шахар округуну администрациясы башчысы Мухамед Коджиков а абаданын жореден аягылашганды: «Сизде жашауга сүймөкчү алай улпуду, алай кючюдү, жаш адамгага окуяна юлгө боласыз. Жыл саны жетген адамны байрам кюнүн жылга бир кере угай, кюн сайын ётдоре туурга керекди» - дегенди.

Байрам кюнүн жылга бир кере угай, кюн сайын ётдоре туурга керекди» - дегенди. Ызы бла Ата журтубузу эм магыналы ишлери тынгылы бардырган төлүгө саулай кырал да тийишли багга биченин чертгенди ол.

Жыйылуу

Озган байрам кюн хасаниячыла, Маданият юйге жыйылып, усталаны хурметлегенди. Намыкса, сыйгы тийишли педагогга уа эде кёлдө. Алыны араларында Тёммоланы Лиданы, Моксаланы Зухураны, Аналаны Халиматны, Шауаланы Алланы, Солтанланы Любаны, Жаңгоруланы Борисни, Надежда Молярчукуну, Кьсараланы Шаманы, дагыда башчаланы энци белгилер болдукду.

Ыспас сөзлө, саугьала, ариу жырла

Аланы хар бири да билим бериге, аден-кылыккага юйретиге да улпу кыйын салгандыла. Сөз ючюн, Тёммоланы Лидия Таукевна Хасанияны 16-чы номерли школунда 1962 жылдан бери ишлейди, көп төлүгө орус тили бла литератураны сюеге юйретгенди. Аны окуучуларын бир кьваууму усталарыны ызы бла баргандыла. Лидия

Жангоруланы Борис а юч жылны ичинде окуу юйге директорлук да этгенди. Ол кьыкса заманын ичинде коллективни бириктиргенди. Аны башламчылыкка бла мында компьютер класс биринчилини санадыра болуп кьураалган эди, Интернетте кьшоулган эди. Ол «Кьбарты-Малькьар Республиканы сыйлы устазы» деген мактаулу атха тийишли болганды.

Сарбошаны Бахуутдини бла Азаматланы Кьйасын усталаны алышпашыдыла.

Таукевланы Салим жырлабды.

Таукевна жаш усталардан да сынауу, билимин кьызганамаганды. Көп жылланы ахшы ишлегени ючюн «Халкь жарыкларынуу отчинниги» деген белгиге, тюрлю-тюрлю сыйлы грамоталага, дипломлагга да тийишли болганды. Алай мактану Надежда Молярчук да салгырга болдукду. Ол да бу школду озт жылдан артык заманы биологиядан устал болуп урунганды. Есион келген төпөлөнү экологияны сакларга юйретгенди. Аны окуучулары республиканы шахар олимпиадалада бир неча кере хорлагандыла. Ол кеси да КьМР-ни Билим берүү эм илму министрствуну көп сыйлы грамоталары бла саугаланганды.

Кьсараланы Шама Хакимовна уа бу мектепте этгенди биринчи уруну атпаларын. Ол биринчи школда таныхан кьысла бла жашла бюгюнүкөде ыннала бла аппала болуп турадыла. Эллиле ол басмыл, чырайлы тишируга кьайда көрсөлдө да, сый-намыс береди.

Сарбошаны Бахуутдини бла Азаматланы Кьйасын усталаны алышпашыдыла.

Таукевланы Салим жырлабды.

Улпу Хорлапманы 70-жыллыгына

Танкланы кюйдюргенди, самолётланы агьызганды

Суратда онг жанында оптурган жаш Табакьсойланы Исхакьны уланы Илиясыды. Ол Хабазда жашаганды. 1935 жылда аскерге чакьрылып, инсан борчу тийишли таманпап кьыйтханды.

Уруш башланганда уа ол фронтка кетеди. Анда тамата телефонист болуп, аскер бөлүмүно араларында байламлык жюроткенди.

Арта, Иркутскеде офицер курсланы тауусуп, кичи лейтенант чын бла кьзауатка кьыйтханды. Зенит взводну командирин болуп, сермешип турганды. Фашист самолётланы да агьызганды, керек болганды, жау танкланы да кюйдюргенди.

Илияс, Ата журтун немис-фашистледен кьоруулай, көп кьанлы сермеште кьатышканды. Ол санда Сталинград ючюн бардырылганга да. Анга тийишли майдал да шагьалыкь этеди.

Илияс, Ата журтун немис-фашистледен кьоруулай, көп кьанлы сермеште кьатышканды. Ол санда Сталинград ючюн бардырылганга да. Анга тийишли майдал да шагьалыкь этеди.

Илияс, Ата журтун немис-фашистледен кьоруулай, көп кьанлы сермеште кьатышканды. Ол санда Сталинград ючюн бардырылганга да. Анга тийишли майдал да шагьалыкь этеди.

Илияс, Ата журтун немис-фашистледен кьоруулай, көп кьанлы сермеште кьатышканды. Ол санда Сталинград ючюн бардырылганга да. Анга тийишли майдал да шагьалыкь этеди.

Илияс, Ата журтун немис-фашистледен кьоруулай, көп кьанлы сермеште кьатышканды. Ол санда Сталинград ючюн бардырылганга да. Анга тийишли майдал да шагьалыкь этеди.

Илияс, Ата журтун немис-фашистледен кьоруулай, көп кьанлы сермеште кьатышканды. Ол санда Сталинград ючюн бардырылганга да. Анга тийишли майдал да шагьалыкь этеди.

Юбилей

Аны жюрези халкьы ючюн ургьангы

Бу кюнүлде Шимал Кавказны адабиятында улпу мз кьыйган поэт, жарыккандыруучу Коста Леванович Хетагуровка жюз бла элли беш жыл толды. Ол осетини литература тилин айнытууга аслам кьыйын салганданды. 1899 жылда «Ирон фандыр» («Дюгер кьобуз») атт бла чыккыган назму жыйымдыгында кетюрлөгон соруула уа ол кезинде халкьны жашауунда эм магыналы болгандыла.

Хетагуровуну миллет литература кьшоумчулугуна багга берген кьыйынды. Бошдан алган болмаз аны юксюкден белгиле юрус жашауучу Александр Фадеев «свообразный Леонардо» да Винчи осетинского народа» деп. Поэт жазган тизгиле бюгюнүкөде да сейридиле, магыналыдыла. Осетинини тарыхында жоралган «Осба» атлы этнография очеркинде да автор халкьны жашаууну, Россей мында бардырган политиканы терлигин юксюкден толу хатарлаганды. Шимал Кавказны газеттери бла байламлыкка да ишленгенди ол.

Сейри тойлоомдо Осетияны узакь Нар элинде анасында эткен окуяна ёксюс кылып, ёге анычы сууккулугун санаган жашкыны адамлагга алай бир жылуу бла сүймөкчилини жюргөне сыйындырганы. Аны ёз тилине тартылуу, тошонуоу уа туурун, Осетиясында угьай тыш жерде куралганды журдан айрылып жашаганы жюргөн таралмакхал турганы себелли.

1871 жылда Костаны Ставропольнун эр кишилерини гимназиясында турга элине редиле. Бир кьыуныкында а ол анда Кьрышмамхалланы Ислам бла танашарды. Кьсарачайлы бий тукьумдан чыккыган жаш да, тоз аныча, жывописни, поэзияны жанычы иргенитилигендерден эди. Ала эхиси да шукьулкарлары ал кюнперинден башлап акырына дери ол сезимге кертичилей кьалгандыла. Аналарындан эртте окуяна фикос кьалган жашла, аны сактын эсперинде тутул, чыгармаларында сурталгандыла. Сөз ючюн, Хетагуровуну «За водей», «Кьрышмамхал улуну уа «Женщина с рёбёнком» дегенчаларында эсленген айбатлыкь аны бла бирге мурадылыкь кьайсыбыз да кьёрюбозге жетерчды. Арта айтыркыды Коста Исламга: «Жашаууму жарыкьлыгысыз сиз – сен бла тууган Осетиям», деп. Ол Кьсарачайны ахшы улуну атам магыналы назму тизгиле да жазганды.

Ала эхиси да Петербургда да тобушенлей тургандыла. Осетини жарыккандыруучу анда Художество академиянда окугьанды, кьсарачайлы кьайсыбыз да кьёрюбозге жетерчды. Арта айтыркыды Коста Исламга: «Жашаууму жарыкьлыгысыз сиз – сен бла тууган Осетиям», деп. Ол Кьсарачайны ахшы улуну атам магыналы назму тизгиле да жазганды.

1892 жыл да поэти кьсарачайлы жырдуулап толуу. Ол эрттерден кьайтыр жюргө бла сийген Анна Цилигованы колун тилейди, кьыз унамайды, асыны елгени да атыганды. Бир талай жылдан сора Коста Леванович, Ставропольны кьёноп, «Шимал Кавказ» газетини редакциясында ишлеп башлады. Ол заман болганды аны чыгармачылыкь, жаманат жашаууну эмда тири кезуу. Төрт жылга атты хазна белгиле болмагга позден ол кесини заманыны бек белгиле адабиятычына чыгьанды. Коста кьзуру орусча угуй, осетин тиле да көп жазганды. Алай алай миллет, пресса, китап чыгаруучу издательстволу болмаганын сыйлауунда басмаланмагандыла. Назмуучу уа, кьёллөпюкчү эст эмий, «Дюгер кьобуз» атты китабны киргенени тапкандыр ганамай, игилденгенлей турды.

Ол кезинде поэт кьыйын арумни ачык кёрюздети.

ЖАНГОРУЛАНЫ НАХАБАТ.

Сарбошаны Бахуутдини бла Азаматланы Кьйасын усталаны алышпашыдыла.

Таукевланы Салим жырлабды.

